

Interpellationssvar

Dnr
2024-03-20

Kommunfullmäktige

Svar på Interpellation från Moderaterna (M) - Gävle kommuns strategi för psykisk ohälsa och suicidrisker

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 19 februari 2024, väckte Eva Marja Andersson - Moderaterna (M) följande interpellation.

Alla människor oavsett behov och förutsättningar ska ha en plats i samhället och erbjudas nya chanser i livet och kunna se optimistiskt på framtiden. Ingen ska behöva hamna i en situation där den enda utvägen upplevs vara att ta sitt liv. 1200 personer dör varje år av suicid i Sverige. I ytterligare 300 dödsfall som registreras har det funnits misstanke om suicid men inte har kunnat styrkas. 70 % av dessa är män. År 2022 fick 6.600 personer av Sveriges befolkning från 10 års ålder och uppåt sjukhusvård till följd av ett suicidförsök eller annan avsiktlig självdestruktiv handling. Vi har var och en av oss en viktig roll att fylla i arbetet mot suicid. Vi vet också att det finns stort engagemang i dessa frågor och också mycket kunskap som behöver tas tillvara.

Den 1 september 2023 presenterades den nationella strategin för psykisk hälsa och suicidprevention. Vi vet att psykisk ohälsa och suicid orsakar stort mänskligt lidande och har omfattande individuella och samhällsekonomiska konsekvenser. I en motion från 2020 lyfte kommunalrådet Jan Myléus frågan här i kommunfullmäktige om att utforma och inrätta en haverikommission för upprättande av händelseanalys vid suicid och plötsligt dödsfall.

Det är betydelsefullt att utvecklingen av strukturerade arbetssätt för att stödja efterlevande sker och också pågår, men det ser olika ut i olika kommuner. En stor del av det arbetet utgörs fortfarande av civilsamhället i frivilliga insatser. Det saknas också forskning om förebyggande insatser som är specifikt riktade till efterlevande efter suicid. Vilket kan bero på att det i civilsamhället finns färre som forskar i ämnet.

I den framtagna nationella strategin ingår målet att minska de negativa konsekvenserna på grund av psykiatriska tillstånd. Det ska utvecklas insatser för grupper med ökad risk för ohälsa där vi vet att missbruk är en del. De insatsområden som belyses i strategin är att öka kunskapen om stöd vid sjukdom och funktionsnedsättning, och riskfaktorer av suicid inom vård och omsorg. Samhällets vård och stödinsatser är lika viktiga när det gäller att förebygga återfall i olika psykiatriska tillstånd. När ungdomar själva får belysa sina önskemål kommer lågtröskelverksamheter dit man kan vända sig som en betydelsefull del i att få diskutera valmöjligheter och strategier för att hantera sina utmaningar i vardagen. Samverkan och samordning, skola, socialtjänst och sjukvård ökar fokus på hälsofrämjande förebyggande arbete i skolan.

Den nationella strategin belyser att de åtgärder som behövs är att samla och samordna implementering, uppföljning och utvärdering på övergripande nivå. Samverkan över verksamhetsgränserna och att arbeta med gemensamt ansvar kring psykisk ohälsa och suicidprevention behövs på alla nivåer. En betydande del av ett fungerande arbete är att stärka ledarskapet på alla nivåer inom socialtjänsten och omsorgen, utveckla och öka uppföljning samt en gedigen utvärdering av insatser till brukare. Ett stärkt och en effektiv samverkan som har individens behov i centrum där kompetensutveckling och kompetensförsörjning säkerställs.

Med anledning av ovanstående frågor jag Socialnämndens ordförande Martina Kyngäs (KD) följande:

- Hur ser arbetet med suicid ut idag, har det inrättats en haverikommission i kommunen eller hur kan vi stärka arbetet? Hur ser Gävle kommuns arbete ut i efterlevnadsfrågan?
- Kommer Gävle kommun att utveckla arbetet inom området som beskrivs ovan inom en snar framtid?
- Hur väl rustade i kompetens är Gävle kommun dessa frågor?”

Jan Myléus (KD), Kommunalråd fick i uppdrag att besvara interpellationen.

Som svar på interpellationen vill jag anföra följande

På Kommunfullmäktige den 19e februari 2024 väckte Eva Marja Andersson (M) interpellationen, Gävle kommuns strategi för psykisk ohälsa och suicidrisker. Interpellationen är ställd till Socialnämndens ordförande Martina Kyngäs (KD) men då frågeställningarna anses vara av kommunövergripande slag samt att jag är apostroferad i interpellationen åtar jag mig att ge svar på dessa frågor.

Jag vill börja med ett förtydligande. Den 1 september 2023 presenterades inte en nationell strategi för psykisk hälsa och suicidprevention men väl ett förslag till en sådan. Förslaget bereds nu av regeringen och är tänkt att ersätta nuvarande handlingsprogram från 2008. Med anledning av detta ställer nu interpellanten nedan följande frågor där jag redovisar tillhörande svar.

- Hur ser arbetet med suicid ut idag, har det inrättats en haverikommission i kommunen eller hur kan vi stärka arbetet? Hur ser Gävle kommuns arbete ut i efterlevnadsfrågan?

Gällande haverikommission för upprättande av händelseanalys vid suicid och plötsligt dödsfall så finns det en framtagna Regional handlingsplan som innehåller aktivitetsmål för det samordnade suicidpreventiva arbetet omfattande både kommuner-region Gävleborg och civilsamhälle. En del i svaret på detta ligger således på regional nivå. Vad det gäller kommunal nivå så är frågan om en haverikommission en prioriterad fråga inom majoriteten och vi har för avsikt att initiera ett arbete kring detta under mandatperioden. När det gäller efterlevnadsfrågan har Gävle kommun god kompetens i anhörigstöd. När det gäller akut stöd erbjuder Gävle kommun det i samarbete med sjukhuskyrkan. Det finns bland annat en ungdomsgrupp för de som förlorat någon eller någon som är svårt sjuk. Det finns även en vilande grupp för "familjer i sorg", med god kompetens på området som kan väckas upp vid behov.

- Kommer Gävle kommun att utveckla arbetet inom området som beskrivs ovan inom en snar framtid?

Utifrån förslagen i den nya strategin och vad kommande beslutad strategi kommer att landa i så kommer troligen ett arbete att göras. Detta kommer då att troligtvis behöva ske på flera områden beroende på förslagen i strategin.

- Hur väl rustade i kompetens är Gävle kommun dessa frågor?

Gällande efterlevande stöd och anhörigstöd till riskgrupper för suicid så bedöms Gävle kommun har god kompetens. Gävle kommuns erbjuder ett stort utbud av stöd för både psykiska och somatiska sjukdomstillstånd och/eller funktionsnedsättningar Det finns också etablerade samarbeten med civilsamhället och Region Gävleborg. Dessa insatser stärker Gävle kommuns rustning i denna viktiga fråga.

Med detta anser jag att interpellationen är besvarad

Jan Myléus (KD), Kommunalråd